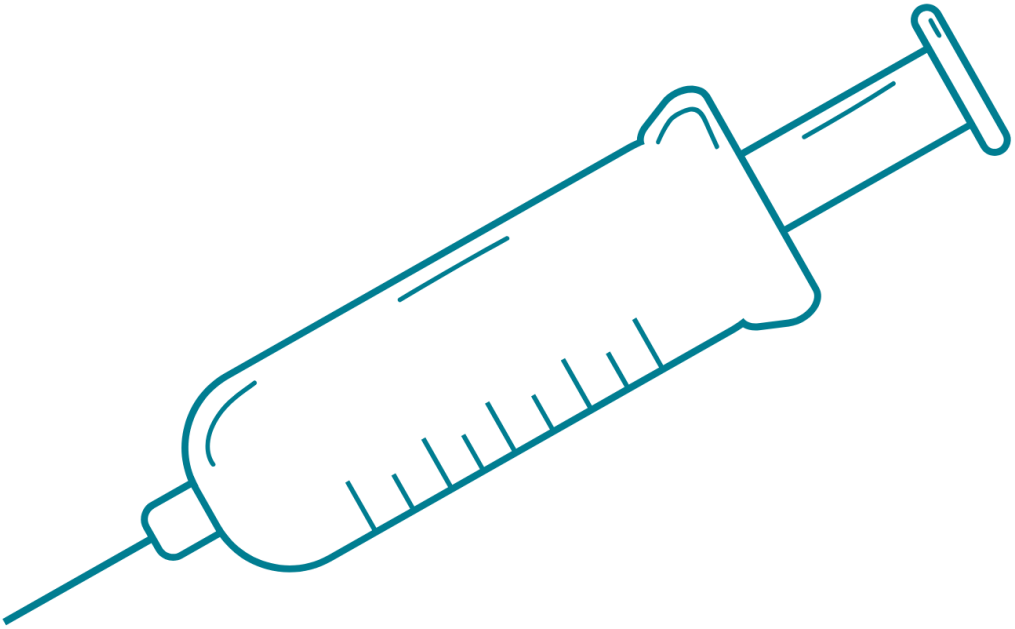
Sairaanhoitajan
kliinisen hoitotyön erityispätevyys
Suomen Sairaanhoitajat

20.10.2026

Kriteerit päivitetty Liisa Karhe, Anne Pienimaa, Arja Suikkala

Aiemmat päivitykset 2017 ja 2020 Liljamo Pia, Suikkala Arja, Suutarla Anna

Sisällys

1. Tausta 2
2. Miksi tarvitaan erityispätevyysjärjestelmä? 3
3. Kliinisen hoitotyön erityispätevyysnimikkeen hakeminen 7
4. Kliinisen hoitotyön erityispätevyysnimikkeen kriteerit 9
   4.1 Koulutus 9
   4.2 Työkokemus 11
   4.3 Erityispätevyysalaan liittyvä muu toiminta 13
      4.3.1 Erityispätevyysalueeseen liittyvä julkaisutoiminta 13
      4.3.2 Erityispätevyysalueeseen liittyvä opetustoiminta 14
      4.3.3 Erityispätevyysalaan liittyvä kehittämistoiminta 15
5. Erityispätevyysnimikkeen päivittäminen 16

1. Tausta

Osaava henkilöstö on palvelujärjestelmän kulmakivi ja sairaanhoitajat (ml. ensihoitajat, terveydenhoitajat ja kätilöt) muodostavat terveydenhuollon suurimman ammattiryhmän. Sairaanhoitajien osaamisella ja sen systemaattisella ylläpitämisellä ja kehittämisellä väestön terveystarpeita vastaavaksi on keskeinen merkitys hoitotyön ja sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, laatuun, turvallisuuteen, vaikuttavuuteen, mutta myös kustannustehokkuuteen (IDN-Report 2025).

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa sairaanhoitajilta edellytetään sekä vahvaa ammatillista osaamista, kykyä toimia moniammatillisissa ja erilaisissa ympäristöissä sekä taitoa yhteensovittaa eri ammattiryhmien osaamista kliinisen hoitotyön erityispätevyysalueen näkökulmasta. Työnjaon muuttuessa sairaanhoitajille syntyy enenevästi uudenlaisia, erikoisosaamista vaativia laajavastuisia työnkuvia ja siten myös mahdollisuuksia käyttää sairaanhoitajan osaamista erilaisissa asiakaslähtöisissä hoito- ja palveluprosesseissa. Sairaanhoitajien osaamisen kehittämismahdollisuuksilla on vaikutusta myös alan veto- ja pitovoimaan.

Hoitaminen ja palvelut siirtyvät enenevästi asiakkaiden kotiin ja muihin elinympäristöihin. Digitalisaatio ja etäpalvelut luovat uusia mahdollisuuksia potilaiden ja asiakkaiden itsehoidon ja kotona asumisen tukemiseen, kroonisten sairauksien seurantaan ja akuutteihin terveysongelmiin vastaamiseen. Hoitoajat lyhenevät ja hoitomenetelmät kehittyvät, mikä lisää vaatimuksia laaja-alaiselle ja syvälle hoitotyön osaamiselle. Väestön ikääntyessä sekä pitkäaikaissairauksien ja monisairaiden määrän lisääntyessä, hoidon jatkuvuus ja saumaton moniammatillinen yhteistyö on turvattava palveluiden rajapinnoilla. Palveluiden ja hoidon laatu ja riittävyys edellyttävät näyttöön perustuvia, yhtenäisiä käytäntöjä.

2. Miksi tarvitaan erityispätevyysjärjestelmä?

Sairaanhoitajan ammattiroolin ja osaamisen kehittäminen edellyttää kliinisen hoitotyön erikoisosaamisen vahvistamista. Suomen Sairaanhoitajat (ent. Sairaanhoitajaliitto) julkaisi 2016 raportin *Sairaanhoitajien uudet työnkuvat – laatua tulevaisuuden sote-palveluihin* ja vuonna 2023 *Laajavastuinen hoitotyö – sairaanhoitajan uramalli lähellä ihmistä* (APN-raportti). Näissä kuvataan suositus sairaanhoitajan kliiniselle urakehitykselle, joka on kolmeportainen: sairaanhoitaja, erikoistunut sairaanhoitaja ja laajavastuisen hoitotyön asiantuntija. Viimeiseksi mainittu vastaa kansainvälistä *Advanced Practice Nurse* (APN) -käsitettä. Lisäksi STM on julkaissut 2026 kansallisen uramallisuosituksen terveydenhuollon asiantuntijatehtäviin. Laajavastuisen hoitotyön asiantuntijuus edellyttää kansainvälisen mallin mukaisesti ylempää korkeakoulututkintoa. (Taulukko 1.)

Taulukko 1. Sairaanhoitajan kliinisen hoitotyön uramalli (mukailtu: STM 2009, Arene ry 2006 64, 71).

Nimike	Sairaanhoitaja	Erikoistunut sairaanhoitaja	Laajavastuinen hoitotyö (Advanced Practice Nursing, APN)	
			Asiantuntija-sairaanhoitaja (Nurse Practitioner, NP)	Kliinisen hoitotyön asiantuntija (Clinical Nurse Specialist, CNS)
Koulutus	Perustutkinto 210 op	Erikoistumiskoulutus, täydennyskoulutus 30–60 op	Ylempi korkeakoulututkinto (YAMK tai maisterin tutkinto) Akateeminen jatkotutkinto (tohtorin tutkinto, dosentti) Rajattu lääkkeenmääräämisoikeus (45 op) Kliinisen hoitotyön erityispätevyys	
Työnkuva	Näyttöön perustuvan, terveyttä edistävän ja ylläpitävän, sairauksia ehkäisevän, parantavan ja kuntouttavan sekä kärsimyksiä lievittävän hoitotyön toteuttaminen ja kehittäminen. Eri elämänvaiheissa olevien ihmisten ja yhteisöjen voimavarojen tukeminen. Ihmisten auttaminen kohtaamaan sairastuminen, vammautuminen ja kuolema.	Erikoistumisopintojen tuoman erikoisosaamisen soveltaminen sairaanhoitajan tehtävissä. Näyttöön perustuvan tiedon soveltaminen omalla erikoisalalla ja toimiminen näyttöön perustuvien käytäntöjen ohjaajana ja tukena työyksikössä.	Edistyneellä tasolla itsenäinen kliininen hoitotyö ja terveyden edistäminen sekä niihin liittyvä eettinen päätöksenteko, opettaminen ja ohjaaminen, konsultoiminen, näyttöön perustuvat käytännöt, johtaminen, yhteistö, tutkimus ja kehittäminen. Laaja-alainen ja kokonaisvaltainen hoitotyö, itsenäinen potilaan tutkiminen ja hoidon tarpeen arviointi sekä oireen-mukaisen hoidon aloittaminen ja seuranta niin akuuteissa kuin kroonisissa terveysongelmissa.	Laaja-alainen työ hoitotyön laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi, näyttöön perustuvan hoitotyön juurruttamiseksi sekä organisaation strategisen työn tukemiseksi.
EQF	6	6–7	7–8	7–8

Lähde: Sairaanhoitajien uudet työnkuvat – laatua tulevaisuuden sote-palveluihin, Sairaanhoitajaliitto, 2016, s. 32.

Suomen Sairaanhoitajien myöntämä kliinisen hoitotyön erityispätevyys tukee sairaanhoitajien osaamisen kehittämistä systemaattisesti ja monipuolisesti ja nimike sijoittuu liukuvasti välimaastoon erikoistunut sairaanhoitaja – laajavastuisen hoitotyön asiantuntija.

Erikoissairaanhoitajan tutkinnon lakkauttamisen jälkeen 1990-luvun alkupuolella sairaanhoitajat ovat syventäneet osaamistaan ja asiantuntijuuttaan erilaisten lisä- ja täydennyskoulutusten avulla, mutta niiden avulla hankittu lisäpätevyys ei välttämättä ole mahdollistanut uralla etenemistä tai osaamiseen ja työn vaativuuteen perustuvaa palkkausta.

Vuodesta 2008 sairaanhoitajan, ensihoitajan, terveydenhoitajan tai kätilön on ollut mahdollista hakea kliinisen hoitotyön erityispätevyysnimikettä Suomen Sairaanhoitajien

erityispätevyysjärjestelmän kautta. Kliinisen hoitotyön erityispätevyysnimikkeen englanninkielinen termi on *The Clinical Practice Nursing Certification*.

Suomen Sairaanhoitajat on määritellyt asiantuntijoiden kanssa arviointikriteerit ja hakuprosessin kliinisen hoitotyön erityisosaamisen tunnistamista ja tunnustamista varten. Erityispätevyyden osa-alueet jaetaan kolmeen ryhmään: perustutkinnon jälkeen hankittuun koulutukseen, työkokemukseen ja muuhun toimintaan, joka sisältää julkaisu-, opetus- ja kehittämistoiminnan. Arviointikriteerit perustuvat alun perin Tehyn (2015) yhteistyöjäsenjärjestöjen yhteiseen näkemykseen erityispätevyydestä ja niitä on tarkistettu tarpeen mukaan.

Erityispätevyysjärjestelmä on askel hoitotyön erikoisosaamisen kansalliseen sääntelyyn, joka toistaiseksi puuttuu. Erityisosaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen tavoitteena on tukea ammatillisen osaamisen systemaattista ja monipuolista kehittämistä, urakehitystä ja positiivista palkkakehitystä ottamalla huomioon myös vaihtoehtoiset väylät saavuttaa työelämässä ja palvelujärjestelmissä tarvittavaa erityisosaamista koulutuksen, työkokemuksen ja muun toiminnan avulla. Työantajalle erityispätevyys tarjoaa työkalun henkilöstön osaamisen tunnistamiseen, kehittämiseen ja hyödyntämiseen sekä mahdollistaa osaamiseen ja työtehtävien vaativuuteen perustuvan palkitsemisen. Kun sairaanhoitajan osaaminen tarkentuu kokonaisuudessaan työnantajalle, se luo mahdollisuuksia uralla etenemiseen, lisää alalle sitoutumista sekä työyhteisön vetovoimaisuutta. Perimmäinen tavoite on vahvistaa näyttöön perustuvia työkäytäntöjä sekä parantaa hoitotyön laatua, turvallisuutta, vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.

Kliinisen hoitotyön erityispätevyyden tarkoitus

Kliinisen hoitotyön erityispätevyyden tarkoituksena on

- tukea ja motivoida sairaanhoitajia kehittämään osaamistaan omalla kliinisen hoitotyön erityispätevyysalueellaan ja siten edistää hoidon laatua ja vaikuttavuutta väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä näyttöön perustuvan ja palvelutarpeen mukaisen hoidon kehittämistä sosiaali- ja terveydenhuollossa.
- edistää hoitotyön asiantuntijuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa.
- tarjota vaihtoehtoisia tapoja ja väyliä kehittää ammatillista osaamista koulutuksen, työkokemuksen sekä monialaisen, tutkivan ja kehittävän työotteen avulla.
- tehdä sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen näkyväksi tunnustamalla toiminnan kannalta tarkoituksenmukainen erityisosaaminen tietyn erikoisalan tehtävissä.
- antaa perusteita yksilöllisten kannustimien käyttöön, esimerkiksi osaamiseen perustuvaan työnkuvaan ja palkkakehitykseen.

Hyvinvointialueilla palkkauksessa voidaan soveltaa SOTE-sopimuksen liitettä 2 ja siinä palkkahinnoittelukohtaa S2TEA100, kun työntekijä toimii asiantuntijana tai asiantuntijasairaanhoitajana kehittämis- ja suunnittelutehtävissä kokopäiväisesti. Erityispätevyysnimikkeen osoittamasta lisäosaamisesta ja asiantuntijuudesta suositellaan palkittavan myös maksamalla henkilökohtaista lisää, jos työntekijä on jo em.

palkkahinnoitteluluokassa. Yksityisellä puolella vastaavasti erityispätevyys suositellaan huomioimaan vaativuustasoissa ja tulospalkkauksessa.

Kliinisen hoitotyön erityispätevyyden omaavan sairaanhoitajan osaaminen ja toiminta

Erityispätevyyden omaavan sairaanhoitajan toiminnassa korostuvat vahva näyttöön perustuva erikoisosaaminen, kokonaisvaltaisuus, potilas- ja asiakaslähtöisyys ja kyky tunnistaa ja ennakoida riskejä sekä valmiudet kehittää hoitoa ja toimintamalleja. Hänellä on vahvat tiedonhankinta- ja analyysitaidot.

Hänellä on valmiudet

- toimia sitoutuneesti, itsenäisesti, vastuullisesti ja tulostietoisesti oman erityisosaamisalueen hoitotyön asiantuntijana yksilö-, yhteisö- ja väestötasolla.
- toimia ohjaajana, mentorina ja konsulttina kollegoille, opiskelijoille ja muille hoitoon osallistuville ammattihenkilöille erityisosaamisalueelta nousevissa kysymyksissä sekä ammatillisen osaamisen ja näyttöön perustuvan hoitotyön kehittämisessä ja edistämisessä.
- toimia oman erityisosaamisalueensa asiantuntijana hoitotyötä ja palveluja kehittävän toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa omalla vastuu- ja toiminta-alueellaan moniammatillisissa työryhmissä sekä palvelu- ja hoitoketjun eri vaiheissa olevien toimijoiden verkostoissa.
- kehittää hoidon ja palvelujen laatua ja vaikuttavuutta ja uudistamista käytännön tarpeiden ja tutkimusnäytön pohjalta.

Kliinisen hoitotyön erityispätevyys hakijan erityispätevyysalalta voidaan myöntää kokeneelle ja monipuolisesti osaavalle kliinisessä hoitotyössä toimivalle sairaanhoitajalle, joka toimii myös vaativissa oman erityispätevyysalansa hoitoon ja kehittämiseen liittyvissä tehtävissä. Tällaisia tehtäviä ovat muun muassa asiantuntija- ja kehittämistehtävät, joissa hän vastaa erityisalansa hoitotyön edistämisestä toimien silti vähintään noin 50 % kliinisessä hoitotyössä. Lisäksi erityispätevyyden haltija kouluttaa ja ohjaa henkilöstöä, edistää avointa ja oppivaa työkulttuuria sekä toimii moniammatillisessa ja verkostomaisessa yhteistyössä erikoisalansa asiantuntijana sekä osaamisen varmistajana.

Sairaanhoitajan kliinisen hoitotyön erityisosaamista voidaan jäsentää kokemuksen, koulutuksen ja vastuun perusteella seuraaville osaamistasoille:

Taso 1: Aloittavalla sairaanhoitajalla on vähintään koulutuksensa mukaiset ydinosaamisen osaamisvaatimusten mukaiset perustiedot sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmästä, asiakas- ja potilaslähtöisestä ja -turvallisesta sekä näyttöön perustuvasta kliinisestä hoitotyöstä, vuorovaikutuksesta, dokumentoinnista sekä ammatillisuudesta, eettisyydestä ja laadunvarmistuksesta sekä asiakkaiden ja potilaiden ohjauksesta ja omahoidon tukemisesta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja näyttöön perustuvasta päätöksenteosta, Hän tunnistaa kehittämiskohteita ja osallistuu yksikön kehittämistyöhön. Hän hyödyntää työssä tarvittavaa informaatio- ja hyvinvointiteknologiaa ja digitaalisia palveluja sekä työelämätietoaan. (YleSHArviointi-hanke 2020, Sairaanhoitajan ydinosaamisen osaamisvaatimukset 2025)

Taso 2: Kokeneella sairaanhoitajalla on oman työnsä asiantuntijuus ja hän hallitsee laajasti kliinisen hoitotyön. Hän jakaa syvällistä osaamistaan työyhteisössään esimerkiksi perehdyttäen, mentoroiden ja kouluttaen. Hän osallistuu aktiivisesti hoidon ja palvelujen laadun ja turvallisten käytäntöjen ylläpitämiseen, kehittämistyöhön sekä juurruttamiseen työyhteisössä.

Taso 3*: Kliinisen hoitotyön erikoisalan hoitotyöhön erikoistunut sairaanhoitaja on alansa asiantuntija, jolla on syventävää koulutusta ja kokemusta, erityisosaamista ja vastuuta erikoisalansa hoitotyön kehittämisestä. Hän osallistuu asiantuntijuutensa perusteella organisaationsa hoidon ja palvelujen suunnitteluun, seurantaan, arviointiin ja kehittämiseen sekä tukee henkilöstöä vaikuttavissa ja turvallisissa toimintatavoissa.

Taso 4*: Kliinisen hoitotyön erikoisalan kehittäjä toimii erikoisalansa hoitotyön laadun edistäjänä, kehittää ja arvioi toimintamalleja, osallistuu tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä vaikuttaa laajemmin organisaatioiden ja palvelujärjestelmän toimivuuteen ja vaikuttavuuteen sekä osallistuu aktiivisesti alueellisiin ja kansallisiin ja/tai kansainvälisiin verkostoihin

***Kliinisen hoitotyön erityispätevyyden saavuttaminen valitulta erikoisalalta edellyttää vähintään tason 3–4 mukaista osaamista**, näyttöä vaativista asiantuntijatehtävistä sekä aktiivista osallistumista erikoisalan hoitotyön ja toimintamallien kehittämiseen ja edistämiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa, ei pelkästään oman organisaation sisällä.

3. Kliinisen hoitotyön erityispätevyysnimikkeen hakeminen

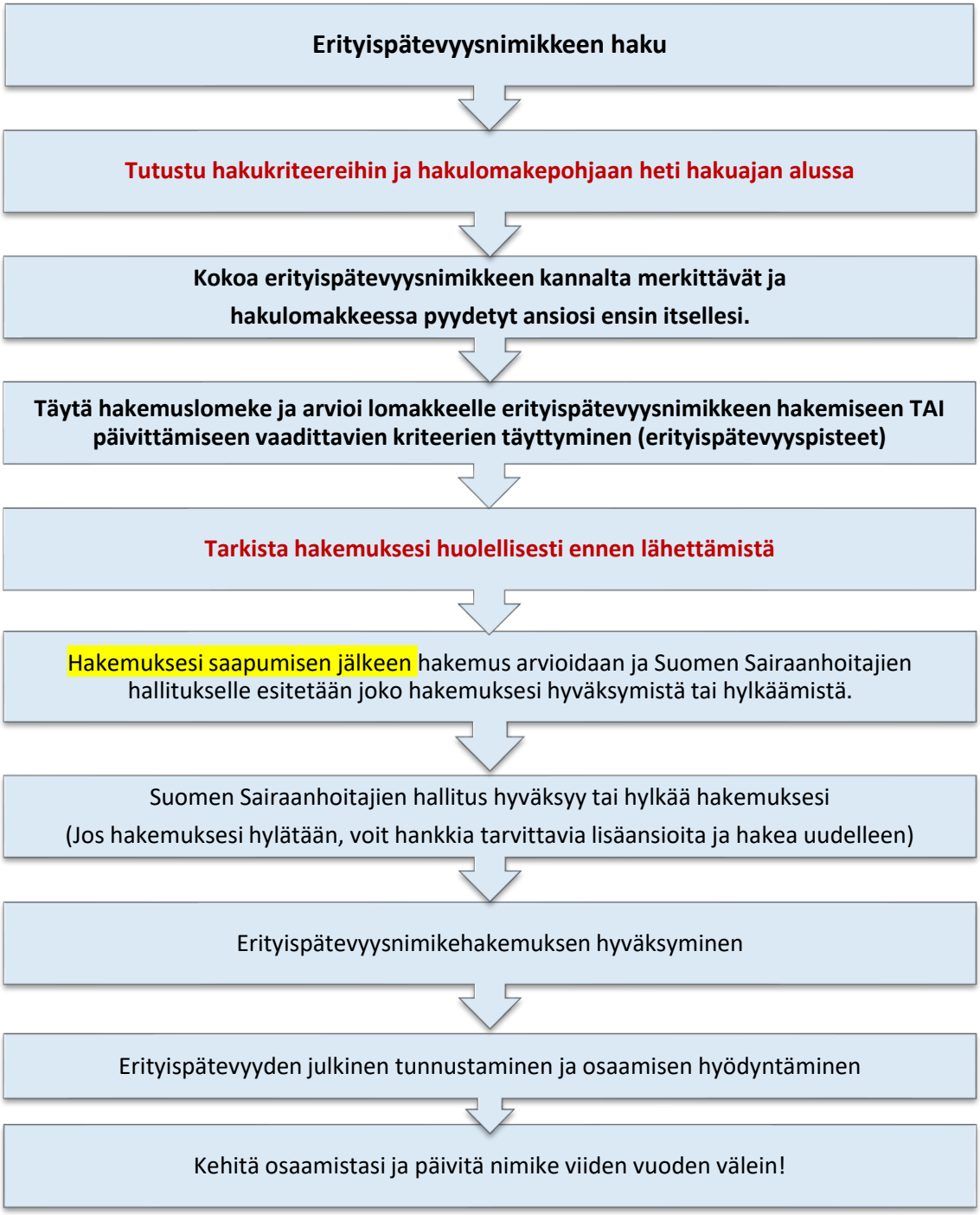
Kliinisen hoitotyön erityispätevyys edellyttää vahvan kliinisen osaamisen lisäksi alan teoreettista hallintaa sekä vahvaa näyttöä aktiivisesta toiminnasta erityispätevyysalueensa tiedon ja osaamisen kehittäjänä, kouluttajana ja tiedon välittäjänä. Erityispätevyyden osa-alueet ovat koulutus, työkokemus ja muu toiminta.

Erityispätevyys nimikkeen haku/päivitys on lokakuusta 2026 alkaen jatkuva eli enää ei ole kerran vuodessa olevaa hakua. Erityispätevyysnimikehakemus samoin kuin nimikkeen päivityshakemus tehdään Suomen Sairaanhoitajien Webropol-pohjaisella lomakkeella. Hakijalla tulee olla Suomen Sairaanhoitajien voimassa oleva jäsenyys ja jäsenmaksut ajan tasalla kahden vuoden ajalta. Hakemuksen tekemiseen on hyvä varata riittävästi aikaa ja aloittaa omien työkokemus-, koulutus- ja muun toiminnan ansioiden ja liitteiden kokoaminen jo hakuajan alussa. Hakijan tulee pyytää myös suositus vähintään kahdelta hänen osaamisensa tuntevalta asiantuntijalta. Hakemusta ei kukaan pysty täyttämään yhdellä istumalla, siksi se kannattaa täyttää osissa ja välitallentaa. Kaikki materiaali sähköisine todistuksineen ja dokumentteineen kannattaa jäsentää ja tallentaa ensin itselle. Hakemuksessa erityispätevyyden hakija osoittaa ohjeiden mukaan kaikki ansionsa, joilla on merkitystä erityispätevyysnimikkeen saamiselle. Osa asiantuntijuutta on myös se, että osaa tehdä osaamisensa näkyväksi.

Hakemusta tehdessään hakija arvioi ohjeen mukaan itse, kuinka paljon kustakin näytöstä saa erityispätevyyspisteitä ja merkitsee arvionsa näkyviin hakemukseensa. Näin hakija saa mielikuvan siitä, riittävätkö pisteet nimikkeen saamiseen ja kannattaako hakemusta vielä lähettää. Valmis webropol-hakemus lähetetään sen jälkeen, kun hakija on tarkistanut, että kaikki tarvittavat tiedot ja liitteet ovat varmasti mukana. Erityispätevyysnimikkeen hakemuksia otetaan vastaan jatkuvasti vain webropol-järjestelmän kautta.

Suomen Sairaanhoitajien nimeämät asiantuntijat arvioivat hakemukset. Kriteereihin pohjautuen Suomen Sairaanhoitajien hallitukselle esitetään joko hakemuksen hyväksymistä tai hylkäämistä sen mukaan kuin hakemuksesta ilmenee vaadittavat ansiot. Suomen Sairaanhoitajien hallitus tekee esityksen perusteella päätöksen nimikkeen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Hakijoille lähetetään sähköpostitse tieto nimikkeen saamisesta tai hakemuksen hylkäämisestä ja sen perusteista.

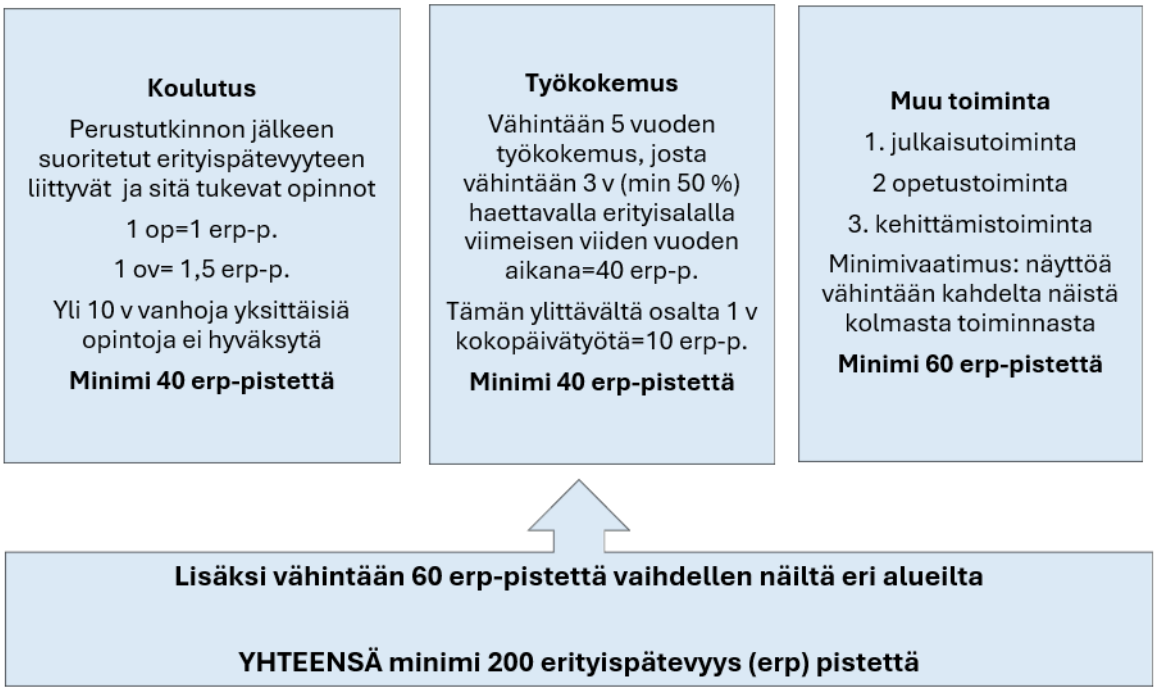
Myönnetystä nimikkeestä annetaan hakijalle kirjallinen todistus. Nimike on voimassa viisi vuotta. Hakijan kannattaa selkiyttää itselleen hakuprosessi kokonaisuudessaan (Kuvio 1), lukea tämä ohje ja hakulomake huolella ja arvioida hakuprosessin aikana, riittävätkö omat ansiot erityispätevyysnimikkeeseen. Koska hakemuksen arviointi on maksullinen, hakemus kannattaa lähettää vasta, kun vaaditut ansiot on täyttyvät ja ne voidaan osoittaa asianmukaisilla dokumenteilla.

Kuvio 1. Erityispätevyysnimikkeen hakuprosessi

4. Kliinisen hoitotyön erityispätevyysnimikkeen kriteerit

Kliinisen hoitotyön erityispätevyysnimikkeen myöntäminen edellyttää jokaiselta osa-alueelta minimipistemäärän saavuttamista: koulutus 40 erityispätevyyspistettä, työkokemus 40 erityispätevyyspistettä ja muu toiminta 60 erityispätevyyspistettä. Lisäksi hakijan tulee saada vähintään 60 erityispätevyyspistettä vaihdellen edellä mainituilta osa-alueilta. Minimipistevaatimus on 200 erityispätevyyspistettä. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Erityispätevyyden osa-alueiden pisteytys (kts. tarkemmat ohjeet 4.1–4.3)

Kaikkia kriteerejä ei hakijan edellytetä täyttävän samassa määrin, vaan osioiden painotuksissa voi olla vaihtelua. Nimikkeen myöntäminen edellyttää jokaisesta osiosta minimipistemäärän saavuttamista. Harkitessaan nimikkeen hakemista, hakija voi etukäteen kartoittaa omaa osaamistaan taulukoissa 2–6 esitettyjen ohjeellisten pistemäärien avulla.

4.1 Koulutus

Minimi 40 erityispätevyyspistettä

Oman erityisalueen hoitotieteen, hoitotyön ja hoitotyötä tukevien muiden tieteenalojen opinnot muodostuvat sisällöistä ja menetelmistä, jotka edustavat hyväksyttyjä hyviä käytäntöjä ja tukevat uusien työtapojen ja moniammatillisen yhteistyön kehittämistä. Opinnot ylläpitävät ja kehittävät hakijan kliinistä erityisosaamista ja ne on suoritettu sairaanhoitajatutkinnon jälkeen.

Kliinisen hoitotyön erikoisalan sisältöosaamisen lisäksi koulutuksiin voi sisällyttää tutkimus- ja kehittämisosaamista lisäävää koulutusta. Opintoihin voi sisältyä teoreettisten opintojen lisäksi ohjattua harjoittelua. Opinnot voivat koostua useamman vuoden aikana hankituista opinnoista edellyttäen, että niiden avulla saavutetun osaamisen päivittämisestä on kulunut korkeintaan 5 vuotta. Yli 10 vuotta vanhat tutkinnot tai opinnot hyväksytään, mikäli ne liittyvät haettavaan erityispätevyysalueeseen ja mikäli niiden avulla saavutettu osaaminen on päivitetty kuluneen 5 vuoden aikana.

Opintojen mitoituksen perusteena käytetään pisteitä. Opinnot muunnetaan erityispätevyyspisteiksi seuraavasti:

- 1 opintopiste (ECTS-järjestelmän kanssa yhtenevä), vastaa 27 tuntia= 1 erityispätevyyspiste
- 1 päivä (vähintään 6 tuntia) vastaa 0,3 erityispätevyyspistettä. Alle kuuden tunnin koulutuskokonaisuuksia ei huomioida (ellei kyse ole selvästä koulutussarjasta).

Opintojen myötä saavutettu vahva tiedollinen osaaminen omalla erityispätevyysalueella osoitetaan hakemuksessa opintoja osoittavien todistusten tai muiden kirjallisten dokumenttien avulla (esim. opinto- tai koulutusrekisteriote). Todistukseksi ei riitä pelkkä koulutusohjelma.

Koulutuspisteytys kuvataan taulukossa 2.

Taulukko 2. Koulutuspisteytys erityispätevyyspisteiksi

Koulutus (minimi 40 erityispätevyyspistettä) muodostuu sairaanhoitajan tutkinnon jälkeen suoritetuista opinnoista. Opintojen on liityttävä haettavaan erityispätevyysalueeseen ja/tai tutkimus- ja kehittämisosaamiseen. On suotavaa, että omalta erityispätevyysalueelta on jokin pidempi, syventävä koulutus (esim. erityispätevyysalan erikoistumiskoulutus).	**1 erityispätevyyspiste = 1 op = 27 tuntia tehtyä työtä** **1 päivän koulutus = 0.3 erityispätevyyspistettä** **Yksittäisiä alle 6 tunnin mittaisia koulutuskokonaisuuksia ei huomioida (ellei kyse ole selvästä koulutussarjasta)**
Ammattikorkeakoulun erikoistumisopinnot tai -koulutus omalta erityispätevyysalueelta.	Pisteet laajuuden ja erityispätevyysalueeseen liittyvän sisällön mukaan yllä olevan ohjeistuksen mukaisesti
Ylempi amk-tutkinto, terveystieteiden ja lähitieteiden kandidaatti- tai maisteriopinnot. Opinnot liittyvät kliinisen hoitotyön erityispätevyysalueella kehittymiseen (esim. maisteri tutkinnon sivuainevalinnat) ja/tai tutkimus- ja kehittämisosaamiseen.	Pisteet laajuuden ja erityispätevyysalueeseen liittyvän sisällön mukaan yllä olevan ohjeistuksen mukaisesti
Muut sairaanhoitajatutkinnon jälkeen suoritetut oman erityispätevyysalueen opinnot ja/tai osaamisen näytöt. • Hoitotieteen, hoitotyön opinnot ja hoitotyötä tukevien tieteenalojen opinnot ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa • Erityisosaamista osoittavat näyttökokeet ja tietotestit	Pisteet laajuuden ja erityispätevyysalueeseen liittyvän sisällön mukaan yllä olevan ohjeistuksen mukaisesti

• Työnantajan järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Tieteellisten järjestöjen järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Ammatillisten järjestöjen järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Muiden julkisten ja yksityisten koulutusorganisaatioiden järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Kansalliset konferenssit tai opintopäivät • Kansainväliset konferenssit tai opintomatkat • Tavoitteellinen työkierto, sijaisuudet	

4.2 Työkokemus

Minimi 40 erityispätevyyspistettä

Työkokemusta (minimi 40 erityispätevyyspistettä) sairaanhoitajana, ensihoitajana, terveydenhoitajana tai kätilönä tulee olla vähintään viisi vuotta, josta oman kliinisen hoitotyön erityispätevyysalueen työkokemusta eriteltyinä toimenkuvina, tehtäväkuvauksina ja/tai erityisosaamis- tai vastuualueina tulee olla vähintään kolme vuotta viimeisen viiden vuoden ajalta.

Työkokemuksen avulla osoitetaan suppean huippuosaamisen lisäksi laaja-alainen osaaminen hoitotyön, hoitotieteen ja lähitieteiden alueella sekä kliinisen hoitotyön päätöksenteossa tarvittava tiedollinen ja taidollinen osaaminen. Työkokemuksen tulee olla oman erityispätevyysalueen hoitotyöstä ja tehtävistä, mielellään potilaiden hoitopolun eri vaiheista. Työajasta vähintään 50 % työajasta tulee olla välitöntä potilas- ja/tai asiakastyötä.

Työkokemus lasketaan kokopäivätyön mukaan. Kokopäivätyöksi lasketaan kuuden tunnin työpäivä (vähintään 30 tuntia/viikko). Mikäli hakija on tuntityössä tai osa-aikaisessa työsuhteessa, tulee se mainita hakemuksessa. Tunti- ja osa-aikatyöksi lasketaan vähintään 19 tuntia viikossa tehty työ. Minimityökokemuksen jälkeen työkokemuspisteet lasketaan muuntopisteinä kokopäivätyön mukaan (1 vuosi = 10 erityispätevyyspistettä)

Minimityökokemus tarkoittaa vähintään viiden (5) vuoden työkokemusta, josta vähintään kolme (3) vuotta erityispätevyysalalla viimeisen viiden vuoden aikana ja erityispätevyysalalla hakija on toiminut vähintään 50 % työajastaan. Työkokemus ja ammatillinen kehittyminen sekä erityistehtävät tai vastuualueet osoitetaan hakemuksessa työtodistusten ja muiden vastaavien vaadittavien kirjallisten dokumenttien avulla (esim. esihenkilön arviointi).

Työkokemuksen pisteytysohjeet ovat taulukossa 3.

Taulukko 3. Työkokemuksen erityispätevyyspisteytys

Vähintään viiden (5) vuoden työkokemus (kokopäivätyön mukaan), josta vähintään kolme (3) vuotta erityispätevyysalalla viimeisen viiden vuoden aikana ja työkokemus erityispätevyysalalta on vähintään 50 % työajasta.	40 erityispätevyyspistettä **(minimivaatimus)**
Yllä mainitun ylittävä työkokemus erityispätevyysalueella Hyväksyttävä pistemäärä lasketaan muuntopisteinä kokopäivätyön mukaan.	**1 vuosi kokopäivätyötä erityispätevyysalueella** = 10 erityispätevyyspistettä

Esimerkki työkokemuspisteiden laskemisesta

Esimerkki hakijan työkokemuspisteiden arvioinnista kliinisen hoitotyön erityispätevyyshakemukseen.

Hakija on valmistunut perushoitajaksi 1990 ja sairaanhoitajaksi joulukuussa 2000. Hän hakee vuonna 2026 kliinisen hoitotyön haavanhoitotyön erityispätevyyttä. Työkokemusta hänellä on perushoitajan töistä kotisairaanhoidossa vuosilta 1990–2000. Hakija toimi sairaanhoitajana sisätautiosastolla 2001–2005 ja palovammaosastolla vuosina 2006–2015. Palovammaosastolla työnkuvasta vähintään 50 % oli jatkuvasti haavanhoitotyötä. Hakija työskenteli vuosina 2016–2020 haavapoliklinikalla apulaisosastonhoitajana, jonka työhön kuului kliinistä haavahoitajan työtä 2 päivänä viikossa. Hän siirtyi nykyiseen kokopäiväiseen tehtäväänsä haavahoitajaksi avoterveydenhuoltoon vuoden 2021 alusta.

Työkokemuspisteet lasketaan seuraavasti:

• Työkokemus perushoitajana 1990–2000: ei erityispätevyyspisteitä.
• Haavapoliklinikan työstä 2016–2020 ei saa erityispätevyyspisteitä, koska kliinistä erityispätevyysalan työtä oli alle 50 %.
• Sairaanhoitajan työkokemuksesta sisätautiosastolla vuosina 2001–2005 (ei ole haettavan erityispätevyysalueen työtä): tästä hyväksi luetaan 2 vuotta minimipisteisiin. Tähän lisätään kolme erityispätevyystyövuotta viimeisen viiden vuoden ajalta (joiden aikana siis vähintään 50 % työajasta tulee olla erityispätevyysalueen kliinistä hoitotyötä) eli esimerkiksi vuodet 2023–2025 kokopäiväisenä avoterveydenhuollon haavahoitajana. Tästä työkokemuksesta (2+3 vuotta) hakija saa yhteensä vaadittavan minimipistemäärän 40 erityispätevyyspistettä.
• Minimipistemäärän lisäksi hakija saa 10 erityispätevyyspistettä jokaisesta työvuodesta erityispätevyystyössä (=vähintään 50 % työajasta haettavan erityispätevyysalueen kliinistä hoitotyötä) eli 10 erityispätevyyspistettä 15,8 vuodelta (vuodet 2006–2015, 2021– 8/2026) = 10 + 5,8 =158 erityispätevyyspistettä.

Kaikkiaan esimerkin hakija saa työkokemuksesta erityispätevyyspisteitä 40 + 158 = 198 erityispätevyyspistettä

4.3 Erityispätevyysalaan liittyvä muu toiminta

Minimi 60 pistettä

Muu toiminta koostuu 1) julkaisutoiminnasta, 2) opetustoiminnasta sekä 3) kehittämistoiminnasta (sis. tutkimustoiminnan). Hakijalla tulee olla näyttöä vähintään kahdelta näistä kolmesta toimintaosiosta, jotta minimivaatimus täyttyy (esimerkiksi näyttöä sekä opetus- että kehittämistoiminnasta). Huomioitavaa on, että muu toiminta tulee olla oman työorganisaation ulkopuolista ja toiminta ei kuulu omaan työkuvaan ja niiden levikki tulee yltää oman organisaation ulkopuolelle**.** Hakija arvioi erityispätevyyspisteensä ohjeen mukaan. Jos ohje ei suoraan kerro pisteytystä, käytetään ajankäytön arviointiin ohjetta: yksi piste vastaa 27 h tehtyä työtä.

4.3.1 Erityispätevyysalueeseen liittyvä julkaisutoiminta

Julkaisutoiminnan pisteytysohjeet kuvataan taulukossa 4. Julkaisutoiminnasta tulee mainita lähdetiedot. Julkaisujen tulee olla sellaisessa ammatillisessa tai tieteellisessä lehdessä, joka on yleisesti saatavilla. Hyväksytystä, ei vielä julkaistusta artikkelista, tulee olla dokumenttina hyväksymiskirje. Omaan työnkuvaan kuuluvasta julkaisutoiminnasta ei saa erityispätevyyspisteitä.

Taulukko 4. Julkaisutoiminnan erityispätevyyspisteytys

Oppaat, julkaistu painettuna tai sähköisessä muodossa (omalle yksikölle tehdyistä ohjeista/oppaista ei saa pisteitä)	8 erityispätevyyspistettä **(vastuukirjoittaja)** 5 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Oman erityisalueen ammatillinen kirja	20 erityispätevyyspistettä **(vastuukirjoittaja)** 5 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Yleishyödylliset alan kirjat	10 erityispätevyyspistettä **(ensimmäinen kirjoittaja)** 1 erityispätevyyspiste **(usean kirjoittajan kanssa)**
Tutkimus- ja kehittämistyön tulosten julkaisu tai oman asiantuntijuusalueen artikkeli ammatillisessa lehdessä tai kirjassa	5 erityispätevyyspistettä **(vastuukirjoittaja)** 2 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Oman erikoisalan tieteellinen lehtiartikkeli	20 erityispätevyyspistettä **(vastuukirjoittaja)** 5 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Toiminta ammatillisen tai tieteellisen lehden referee-arvioijana	5 erityispätevyyspistettä **/ tieteellisen artikkelin arviointi** 2 erityispätevyyspistettä **/ ammatillisen artikkelin arviointi**
Toiminta ammatillisen tai tieteellisen kongressin tiivistelmien arvioijana	0,1 erityispätevyyspistettä **/ tiivistelmä (kansallinen)**

	0,2 erityispätevyyspistettä**/tiivistelmä (kansainvälinen)**
Ammatillisen tai tieteellisen lehden tai kirjan toimituskunnassa toiminen	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–10 erityispätevyyspistettä
Omalta erityisalueelta julkaistun kirjan arviointi	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–5 erityispätevyyspistettä /**kirja**
Tutkimus- ja/tai kehittämistyön esittely kansallisessa, kansainvälisessä kongressissa	5 erityispätevyyspistettä **(kansallinen)** 10 erityispätevyyspistettä **(kansainvälinen)**
Tutkimus- tai kehittämistyön posteri	5 erityispätevyyspistettä **tieteellinen, kansainvälinen (vastuukirjoittaja**) 4 erityispätevyyspistettä **tieteellinen, kansallinen (vastuukirjoittaja)** 3 erityispätevyyspistettä **tieteellinen, kansallinen tai kansainvälinen (usean kirjoittajan kanssa)** 2 erityispätevyyspistettä **ammatillinen, kansallinen tai kansainvälinen (vastuukirjoittaja**) 1 erityispätevyyspiste **ammatillinen, kansallinen tai kansainvälinen (usean kirjoittajan kanssa)**
Aktiivinen erityspätevyysaluetta käsittelevän blogin pitäminen (pääasiassa ammattilaisille suunnattu, säännöllinen toiminta blogissa vähintään 4 x vuodessa)	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–5 erityispätevyyspistettä

4.3.2 Erityispätevyysalueeseen liittyvä opetustoiminta

Opetustoiminnan pisteytysohjeet esitetään taulukossa 5. Opetustoiminnan sisältö- ja lähdetiedot tulee liittää dokumentteina hakemukseen. Saman sisältöisestä opetustoiminnasta annetaan pisteet vain kerran. Omaan työnkuvaan liittyvää opetustoimintaa ei huomioida erityispätevyyden arvioinnissa. Useamman toteuttajan kanssa yhdessä toteutetusta koulutustoiminnasta tulee arvioida hakijan työn osuus.

Taulukko 5. Opetustoiminnan erityispätevyyspisteytys

Pidetyt luennot ja koulutukset haettavalta erikoisalalta	**Äidinkielellä:** 0,5 erityispätevyyspistettä / **15–30 min esitys** 1 erityispätevyyspiste **/ yli 30 min–60 min esitys** 1,5 erityispätevyyspistettä / **yli 60 min** **Vieraalla kielellä:** 1,5 erityispätevyyspistettä / **15–30 min esitys** 3 erityispätevyyspistettä / **yli 30 min–60 min esitys** 4 erityispätevyyspistettä / **yli 60 min esitys** **Saman sisältöisestä esityksestä voi saada 50 % pisteistä vielä toisella esittämiskerralla.**
Omien tutkimus- kehittämistulosten suullinen esittäminen opetustarkoituksessa	3 erityispätevyyspistettä **ammatillisissa koulutuksissa**

	6 erityispätevyyspistettä **tieteellisissä koulutuksissa**
Opiskelijan opinnäytetyön ohjaamiseen nimettynä työelämäohjaajana osallistuminen. Opinnäytetyön ohjausprosessissa tulee kuvata oma rooli, ajankäyttö ja työpanos.	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** Max 3 erityispätevyyspistettä / **vuosi** 1 erityispätevyyspiste **/ valmistunut opinnäytetyö**

4.3.3 Erityispätevyysalaan liittyvä kehittämistoiminta

Kehittämistoiminnan (sis. tutkimustoiminnan) pisteytys kuvataan taulukossa 6. Hakijan tulee kuvata oma roolinsa ja ajankäyttönsä hakemuksessa pyydettyine dokumentteineen ja arvioida omat pisteensä. Yksi erityispätevyyspiste vastaa 27 tuntia tehtyä työtä. Huomioitavaa on, että omaan työnkuvaan kuuluvasta kehittämistoiminnasta ei saa erityispätevyyspisteitä.

Taulukko 6. Kehittämistoiminnan erityispätevyyspisteytys

Tutkimus- tai kehittämistyöhön osallistuminen omalla erityispätevyysalueella	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–20 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–10 erityispätevyyspistettä (**työryhmän jäsen)**
Tutkimus- tai kehittämistyön organisoiminen ja uuden tiedon tuottaminen käytännön työn kriittisen arvioinnin pohjalta	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–20 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** **1–10 erityispätevyyspistettä (työryhmän jäsen)**
Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan kehittämishankkeessa toiminen	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–20 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–10 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**
Oman erikoisalan strategioiden tuottaminen	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–10 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–5 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**
Oman erikoisalan luottamustehtävä	**2** erityispätevyyspistettä **/vuosi (alueellinen)** **4** erityispätevyyspistettä **/vuosi (kansallinen)** **6** erityispätevyyspistettä **/vuosi (kansainvälinen), max 20 erityispätevyyspistettä**
Ammatillisten sähköisten alustojen ja työkalujen kehittäminen ja ylläpitäminen erityispätevyysalueelta	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–10 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–5 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**

5. Erityispätevyysnimikkeen päivittäminen

Erityispätevyysnimike tulee päivittää viiden (5) vuoden välein, mikäli nimikkeen saanut haluaa pitää nimikkeen voimassa. Oman asiantuntijuuden kriittinen tarkastelu, jatkuva kouluttautuminen ja osaamisvalmiuksien kehittäminen ovat edellytyksinä sille, että myönnetty erityispätevyysnimike voidaan uudistaa. Päivityshakemus tehdään vastaavasti sähköisesti Suomen Sairaanhoitajien päivityshakemuslomakkeella (Webropol). Pisteytysohjeena käytetään taulukoita 2–6. Hakemuksen käsittely on maksullinen.

Päivityshakemuksessa hakijan tulee osoittaa viimeisen viiden vuoden ajalta

- työkokemusta vähintään 20 erityispätevyyspisteen verran
- koulutusta vähintään 9 erityispätevyyspisteen verran, ja
- muuta toimintaa vähintään yhteensä 10 erityispätevyyspisteen verran vähintään kahdesta muun toiminnan osiosta
- ➢ **yhteensä vähintään 39 erityispätevyyspistettä**

Työkokemus

Päivityshakemuksessa hakijan tulee osoittaa työskennelleensä erityispätevyysalueellaan kokopäiväisesti vähintään kaksi (2) vuotta nimikkeen myöntämisen jälkeen viimeisen viiden vuoden aikana. Työajasta vähintään 50 % tulee olla erityispätevyysalueen työtä.

Koulutus

Suomen Sairaanhoitajien täydennyskoulutussuosituksen mukaan sairaanhoitajien tulee osallistua täydennyskoulutukseen vähintään kuusi (6) päivää vuodessa.

Suosituksen mukaan erityispätevyysnimikkeen päivittämistä hakevalla tuleekin olla viimeisen viiden vuoden ajalta täydennyskoulutusta vähintään yhdeksän (9) erityispätevyyspistettä, joista vähintään neljä (4) erityispätevyyspistettä tulee olla erityispätevyysalalta ja viisi (5) erityispätevyyspistettä voi olla muita asiantuntijuuden kehittymiseen liittyviä opintoja.

Muu toiminta

Muun toiminnan osalta hakijalla tulee olla näyttöjä vähintään yhteensä kymmenen (10) erityispätevyyspisteen verran ja vähintään yksi riittävä näyttö kahdesta toimintaosiosta (julkaisu-, opetus- ja kehittämistoiminta), jotta minimivaatimus täyttyy. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta lisänäyttönä voi käyttää esimerkiksi kehittämis- ja tutkimusryhmän vetäjän, esihenkilön tai asiantuntijasuosittelijan lausuntoa, josta ilmenee hakijan nykyinen erityispätevyysosaaminen. Hakemuksesta tulee selkeästi ilmetä hakijan rooli ja ajankäyttö, jotta ansioiden pisteytyksen tarkistaminen on mahdollista. Koulutuksen, työkokemuksen ja muun toiminnan näyttöjen lisäksi hakijan tulee arvioida omaa kehittymistään erityispätevyyden myötä. Vapaamuotoisessa arvioinnissa hakija perustelee, miten hän on hyödyntänyt erityispätevyysalansa osaamista palvelujärjestelmän kehittämisessä viimeisen viiden vuoden aikana.